

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Symmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Obseruationum superstitio potest esse quadruplex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

in actu colendi Deum, quantum est ex natura actus. Quamuis enim ex intentione offerentium non fiat machinatio contra diuinam reuerentiam, sed ad lucrum vel aliquid huiusmodi: ex natura tamen operis contra diuinam agitur reuerentiam. Sicut enim in periurio inducitur ex natura actus Deus, quasi testis falsitatis, quamuis periurans non credat Deum testificari falsum, nec intendat quod Deus attestatur (quia attestaretur contra ipsum periurium) ita hic superstitiosus vritur Deo tanquam colendo falsitate seu falso cultu, quantum est ex natura cultus: quamuis sciat quod Deo non placet, nec intentat Deum, sed homines fallere. Et propterea sicut ibi est peccatum mortale ex suo genere: ita & hic.

Superstitio autem diuinum cultum indebitum quia superfluum exhibens, si contemptus & scandalum desit, peccatum est communiter veniale: quia non contra, sed praeter diuinam reuerentiam hoc est. Et appellatur cultus superfluus secundum se quicquid in eo fit non ordinatum ad interiorem cultum qui est cultus spiritus. Vnde actiones aut iucunditates quae solum ad exteriora viles essent, ad superfluum cultum spectant. Secundum vero statuta Ecclesiastica quicquid in eo dicitur aut fit supra rubricas seu statuta: ut si dicatur bis alleluia vbi semel scriptum est: & si fit in Missa crucis signum vbi non mandatur fieri: & si plures acolythi aut cantores quam consue- tum sit, parentur.

Observationum superstitio potest esse quadruplex.

Superstitio autem observationum quadrifariam partita est. Et prima est superstitio observationum artis notoriae: qua certa ieiunia & orationes fiunt secundum instituta illius artis ad acquirendum

K k 3 scien.

scientiā per infusionem. Et hæc superstitio est peccatum mortale propter inicitam societatem cum dæmone, de cuius institutione hæc seruantur, & inutiliter: quia dæmonum non est infundere scientiam animabus nostris. Secunda est superstitio obseruationum, vtendo lapidibus, herbis, signis, animalibus, imaginibus, carminibus, ritibus ad faciendum aliquid: puta sanandum dolorem capitis, curandum caballum, sistendum sanguinem, medendum vulnus &c. Et de hac dictum est superius quum de incantatione dictum est, vide ibi. Tertia est superstitio obseruationum ex prælagis futurorum bonorum vel malorum conceptis propter incidentia: vt si sternutare contingit surgentem, redire ad lectum: & offendere ante hostium exeuntem, redire domum: & sic de infinitis huiusmodi vanitatibus. Et si hæc quidem fiant aut vitentur: vt communiter videtur fieri quia scilicet timent homines significari aliquid mali ex nescio qua causa, peccatum veniale communiter videtur: quia licet appareat multa horum ad gentilitatis superstitutiones olim spectasse, quia tamen nunc non vt instituta religionis hæc sumuntur, sed tanquam quasi experta aut solita ex maiorum traditione hæc habentur, inter alias hominum vanitates computanda hæc sunt: & tolerari possunt, quum nulla adest comes sinistra intentio. Et scias quod potest homo quandoque absque omni peccato ex aliquo prælagio cauere prudenter ab imminentibus, dubitando ne præsens occursus sit signum futuri, ex communi vtriusque causa cœlesti, vel etiam diuina prouidentia, sicut de somniorum obseruatione & diuinatione dictum est: vt si quis cadens corporaliter timeat aliquem casum sibi futurum in statu vel honore &c. propterea tamen non desistat ab operibus prudenter agentis, sed cautus vigilet &c. potest enim esse vt iste casus

ius effectus sit causa futuri casus, & propterea significet illum. Quarta superstitio est observationum in verbis, aut rebus sacris portandis, dicendis, utendis, adiunctis aliquibus conditionibus non malis quarum ratio nescitur: ut patientes spasmodum nervorum, primo carino oblato Christi cruci in parascue videntur pro remedio, confecto ex illo annulo: & sic de similibus. Quantum enim apparet, in huiusmodi superstitio interuenit: quoniam vanæ conditiones apparent. Si tamen ex mera deuotione fiunt, & non nisi à Deo intendant & expectent effectum putantes Deum inspirasse alicui sancto viro huiusmodi conditiones, non audeo damnare, sed tolerabile mihi videtur.

Suspensio à diuinis officijs non semper est peccatum, sed pœna peccati vel alicuius vitij.

Suspensio vna ex censuris Ecclesiasticis (qua homo à iure seu à iudice excluditur ab executione ordinis vel officii Ecclesiastici) pœna est, non culpa: incurritur tamen communiter propter culpam. Non oportet autem peccare mortaliter ad hoc ut incurratur suspensio, sed potest ex solo veniali peccato incurri suspensio. Quod ex eo patet, quod excommunicatio minor potest incurri ex solo veniali peccato. Constat autem excommunicationem minorem à maximis excludere scilicet susceptione sacramentorum omnium, quæ sunt maxima bona spiritualia & maximè necessaria ad humanam salutem, &c. Suspensio igitur ab executione ordinis vel beneficii, vel ab ingressu Ecclesiæ, vel à solennitate diuinorum, vel ab omnibus his & similibus excludens, non est tantæ malignitatis ut supponat vel